

МІНІСТЕРСТВО ОБОРОНИ УКРАЇНИ

НАКАЗ

02.07.2019

м. КИЇВ

№ 355

Про затвердження Інструкції
з уповноваження військових
метрологічних лабораторій
у системі Міністерства
оборони України

Відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 23 грудня 2015 року № 1152 "Про особливості метрологічного забезпечення діяльності у сфері оборони України", з метою організації діяльності в системі Міністерства оборони України з уповноваження військових метрологічних лабораторій та встановлення порядку його проведення **наказую:**

1. Затвердити Інструкцію з уповноваження військових метрологічних лабораторій у системі Міністерства оборони України, що додається.
2. Наказ розіслати згідно з розрахунком розсилки.

Міністр оборони України

С. ПОЛТОРАК

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ Міністерства оборони України
02 липня 2019 року № 355

ІНСТРУКЦІЯ

з уповноваження військових метрологічних лабораторій
у системі Міністерства оборони України

1. Загальні положення

1. Ця Інструкція визначає процедуру уповноваження військових метрологічних лабораторій (далі – лабораторії) та порядок оформлення результатів її проведення.

2. Уповноваження лабораторій проводиться з метою документального засвідчення їх відповідності критеріям уповноваження щодо проведення відповідних метрологічних робіт.

3. Згідно з цією Інструкцією уповноваженню підлягають лабораторії на проведення таких метрологічних робіт:

 перевірка засобів вимірювальної техніки (далі – ЗВТ), які не належать до сфери законодавчо регульованої метрології та перебувають в експлуатації;
 ремонт ЗВТ;
 метрологічне обслуговування спеціальної контрольно-перевірочної апаратури (далі – спеціальна КПА).

4. У Міністерстві оборони України органом з уповноваження є Центральне управління метрології і стандартизації Збройних Сил України Озброєння Збройних Сил України (далі – Центральне управління), яке очолює головний метролог Збройних Сил України.

5. Науково-методичне керівництво роботами з уповноваження лабораторій здійснюється військовою частиною А0785.

6. Лабораторії, що підлягають уповноваженню, повинні відповідати критеріям, викладеним у главі 4 Інструкції.

7. Перевірку відповідності лабораторій критеріям уповноваження у закріплених регіонах метрологічного забезпечення проводять регіональні метрологічні військові частини (далі – РМВЧ). Територіальний розподіл по регіонах метрологічного забезпечення за РМВЧ наведено у додатку 1 до Інструкції.

Перевірку відповідності РМВЧ критеріям уповноваження проводить військова частина А0785.

Перевірку відповідності військової частини А0785 критеріям уповноваження проводить Центральне управління.

8. Рішення щодо уповноваження лабораторій приймає головний метролог Збройних Сил України.

У разі отримання позитивних результатів процедури уповноваження лабораторії видається відповідне свідоцтво про уповноваження встановленого зразка, строк дії якого становить п'ять років.

Лабораторія включається до реєстру військових метрологічних лабораторій. Порядок ведення реєстру військових метрологічних лабораторій визначає головний метролог Збройних Сил України.

9. Уповноважені лабораторії підлягають перевірці дотримання критеріїв уповноваження не менш одного разу протягом строку дії свідоцтва про уповноваження у відповідності до глави 6 Інструкції.

2. Терміни та їх визначення

У цій Інструкції наведені нижче терміни вживаються в такому значенні:

військова метрологічна лабораторія – військова частина, підприємство, установа, організація (далі – військова частина та установа) в системі Міністерства оборони України або їх підрозділ, що здійснює повірку (калібрування) ЗВТ, метрологічне обслуговування спеціальної КПА та виконує інші види робіт з метрологічного забезпечення діяльності у сфері оборони та має на оснащенні еталони;

галузь уповноваження – перелік метрологічних робіт, на виконання яких лабораторія уповноважена;

допоміжне повірочно-калібрувальне обладнання – обладнання (установки, джерела живлення тощо), інструмент і приладдя, призначені для застосування під час виконання повірки (калібрування) ЗВТ, а також ЗВТ, що не використовуються як еталони;

заявник – лабораторія, що подала заявку на проведення уповноваження;

критерії уповноваження – сукупність вимог, яким має відповідати заявник для того, щоб бути уповноваженим;

метрологічна техніка – вимірювальна техніка військового призначення та допоміжне повірочно-калібрувальне обладнання, що застосовуються у військовій метрологічній лабораторії;

перевірка відповідності лабораторії критеріям уповноваження – комплексна перевірка й оцінка стану лабораторії з метою визначення відповідності критеріям уповноваження, встановленим Інструкцією;

пересувні лабораторії вимірювальної техніки (далі – ПЛВТ) – мобільні комплекси технічних засобів, що забезпечують проведення повірки (калібрування) та ремонту засобів вимірювальної техніки, а також виконання метрологічних робіт на зразках ОВТ у польових умовах та місцях дислокації військ;

повірочно-калібрувальне тавро – знак, який засвідчує факт повірки (калібрування) ЗВТ та вказує на придатність цього ЗВТ до застосування, а також підтверджує запис про результати повірки (калібрування) у паспорті (формулярі) ЗВТ, свідоцтві про повірку (калібрування) ЗВТ;

свідоцтво про уповноваження – документ, який засвідчує, що уповноважена лабораторія відповідає критеріям уповноваження і є правомочною виконувати метрологічні роботи у сфері оборони відповідно до галузі уповноваження;

терміни: еталон, єдність вимірювань, ЗВТ, калібрування, повірка ЗВТ вживаються в значенні, наведеному в Законі України “Про метрологію та метрологічну діяльність” (зі змінами);

терміни: метрологічне обслуговування спеціальної КПА, об’єкти вимірювань військового призначення, ремонт ЗВТ, РМВЧ вживаються в значенні, наведеному в Положенні про метрологічну службу Міністерства оборони України та Збройних Сил України, затверджене наказом Міністерства оборони України від 12 квітня 2017 року № 288 (зі змінами).

3. Організація, порядок проведення і оформлення результатів уповноваження

1. Уповноваження лабораторій проводиться за такими етапами:

подання заявки на проведення уповноваження;

перевірка відповідності лабораторій критеріям уповноваження та оформлення результатів;

прийняття рішення щодо уповноваження та реєстрації лабораторій.

2. Оформлення заявки на уповноваження здійснюється за формою, наведеною у додатку 2 до Інструкції.

Якщо лабораторія, що уповноважується, є відокремленим структурним підрозділом та входить до складу військової частини (установи), заявка подається військовою частиною (установою), до якої належить ця лабораторія.

До заявки додається такий комплект документів:
положення про лабораторію;
паспорт лабораторії;
настанова з якості;
проект галузі уповноваження.

У випадках уповноваження лабораторії з метою розширення галузі уповноваження або у разі перейменування або передислокації лабораторії допускається до заявки додавати проект змін до галузі уповноваження та відповідні зміни у документи, що додаються до заявки.

2.1. Положення про лабораторію розробляється за формою, встановленою у Міністерстві оборони України та Збройних Силах України.

2.2. Паспорт лабораторії відображає основні відомості про лабораторію. Форму Паспорта лабораторії наведено в додатку 3 до Інструкції.

2.3. Настанова з якості повинна містити комплексний опис системи управління якістю, що діє у лабораторії. Вимоги до змісту та оформлення Настанови з якості наведені в додатку 4 до Інструкції.

2.4. Проект галузі уповноваження містить докладний опис заявленої галузі уповноваження щодо метрологічних робіт і розробляється за формою, наведеною у додатку 5 до Інструкції.

3. Заявки на проведення уповноваження наново утворених лабораторій подаються не пізніше трьох місяців з часу їх створення, а на проведення періодичного уповноваження – не пізніше ніж за два місяці до закінчення терміну дії свідоцтва про уповноваження.

4. Заявку на уповноваження з комплектом документів для уповноваження заявник подає на ім'я головного метролога Збройних Сил України через відповідного командира РМВЧ для організації і проведення перевірки відповідності лабораторії критеріям уповноваження.

Комплект документів для уповноваження подається у друкованому вигляді та у електронному вигляді – на CD-R диску.

4.1. Командир РМВЧ своїм наказом створює комісію з перевірки відповідності лабораторії критеріям уповноваження.

4.2. Комісія знайомиться з документами для уповноваження та складає Програму перевірки відповідності лабораторії критеріям уповноваження.

У Програмі обов'язково передбачається експериментальна перевірка якості метрологічних робіт відповідно до вимог нормативних документів з

метрології. Форму Програми перевірки відповідності наведено в додатку 6 до Інструкції.

4.3. Перевірку відповідності лабораторії критеріям уповноваження комісія проводить безпосередньо в лабораторії, яка підлягає уповноваженню.

4.4. Відповідність лабораторії критеріям уповноваження комісія установлює шляхом:

аналізу документів, поданих на уповноваження, а також результатів експериментальної перевірки якості метрологічних робіт, зазначених у заявленій галузі уповноваження;

перевірки наявних у лабораторії умов проведення метрологічних робіт на відповідність вимогам керівних і нормативних документів;

перевірки фахового рівня персоналу лабораторії, який проводить відповідні метрологічні роботи;

контролю правильності виконання метрологічних робіт безпосередньо на місцях їх проведення тощо.

4.5. За результатами перевірки відповідності лабораторії критеріям уповноваження комісія складає акт перевірки відповідності лабораторії і подає його на затвердження командирі РМВЧ.

В акті перевірки відповідності лабораторії обов'язково повинен бути висновок про відповідність або невідповідність лабораторії критеріям уповноваження.

Форму Акта перевірки відповідності лабораторії критеріям уповноваження наведено в додатку 7 до Інструкції.

4.6. У разі винесення комісією негативного висновку документи для уповноваження лабораторії разом із актом перевірки відповідності лабораторії повертаються заявнику, для прийняття рішення щодо усунення виявлених недоліків і повторної підготовки документів.

4.7. У разі винесення комісією позитивного висновку про відповідність лабораторії критеріям уповноваження командир РМВЧ направляє до Центрального управління заявку з комплектом документів для уповноваження та актом перевірки відповідності лабораторії для оформлення свідоцтва про уповноваження.

5. Центральне управління протягом 15-ти робочих днів після надходження заявки:

оформлює свідоцтво про уповноваження за формою, наведеною у додатку 8 до Інструкції. Обов'язковим додатком до свідоцтва про уповноваження є галузь уповноваження за формою, наведеною у додатку 9 до Інструкції, кожен аркуш якої підписується відповідною посадовою особою органу з уповноваження і засвідчується печаткою цього органу;

включає лабораторію до реєстру військових метрологічних лабораторій та присвоює реєстраційний номер;

забезпечує лабораторію необхідними повірочно-калібрувальними таврами.

6. Свідоцтво про уповноваження лабораторії з примірником комплексу документів для уповноваження направляються до РМВЧ, яка проводила перевірку відповідності.

Командир РМВЧ ставить на облік лабораторію, що пройшла уповноваження, та надсилає свідоцтво про уповноваження з примірником комплексу документів начальнику лабораторії, яка пройшла процедуру уповноваження, для керівництва в роботі.

7. Свідоцтво про уповноваження може бути анульовано (тимчасово вилучено) відповідно до глави 6 Інструкції.

4. Критерії уповноваження

1. Критеріями, яким повинні відповідати заявники для уповноваження на проведення повірки та ремонту ЗВТ, які не належать до сфери законодавчо регульованої метрології та перебувають в експлуатації, метрологічного обслуговування спеціальної КПА, є:

незалежність та неупередженість;

кваліфікація персоналу;

наявність матеріально-технічної бази;

наявність фонду нормативних документів та технічної документації, необхідних для проведення метрологічних робіт у заявленій галузі уповноваження;

наявність упровадженої системи якості виконання метрологічних робіт;

забезпечення правильності оформлення та зберігання результатів проведення метрологічних робіт.

2. Вимоги щодо незалежності та неупередженості:

організаційно-правова форма, організаційна структура, підпорядкованість, фінансовий стан та порядок оплати праці персоналу заявника повинні забезпечувати впевненість органу з уповноваження в тому, що заявник, його персонал, відповідальний за виконання робіт з повірки, ремонту ЗВТ або метрологічного обслуговування спеціальної КПА, є об'єктивними і незалежними від замовників відповідних метрологічних робіт, на проведення яких він уповноважується;

заявник повинен забезпечувати неупередженість персоналу, відповідального за виконання метрологічних робіт.

3. Вимоги щодо кваліфікації персоналу:

персонал заявника повинен здійснювати діяльність з проведення метрологічних робіт з необхідною професійною добросовісністю та технічною компетентністю в заявленій галузі уповноваження та бути вільним від будь-якого тиску і спонукань, зокрема фінансового характеру, які можуть впливати на його судження або результати метрологічних робіт;

персонал, відповідальний за виконання робіт з повірки та ремонту ЗВТ, метрологічного обслуговування спеціальної КПА повинен:

мати документально підтверджену технічну і професійну підготовку щодо проведення метрологічних робіт відповідно до заявленої галузі уповноваження;

володіти знаннями, необхідними для організації та проведення метрологічних робіт, і вміннями з підготовки документів, які демонструють результати виконання метрологічних робіт (свідоцтв про повірку ЗВТ та довідок про непридатність ЗВТ, протоколів, робочих записів і звітів тощо);

дотримуватися в порядку, визначеному законодавством, вимог конфіденційності та зберігати державну та комерційну таємницю щодо всієї інформації, отриманої під час виконання робіт;

забезпечувати збереження ЗВТ та спеціальної КПА, наданих на проведення метрологічних робіт;

персонал, відповідальний за виконання метрологічних робіт, повинен знати:

закони та інші нормативно-правові акти України у сфері метрології та метрологічної діяльності, а також нормативно-правові акти з метрологічного забезпечення діяльності у сфері оборони;

національні стандарти у сфері метрології та метрологічної діяльності;

основи метрології, основні принципи та методи проведення вимірювань і одержання їх результатів;

документи на методи та засоби повірки ЗВТ, ремонту ЗВТ, метрологічного обслуговування спеціальної КПА, зазначених у заявленій галузі уповноваження;

принцип дії та конструкцію еталонів, які використовуються під час проведення повірки, ЗВТ, що повіряються, ремонтуються або використовуються під час проведення метрологічних робіт, та спеціальної КПА, зазначеної у заявленій галузі уповноваження;

персонал, відповідальний за виконання метрологічних робіт, повинен уміти:

виконувати операції проведення метрологічних робіт згідно з документами на методи та засоби повірки ЗВТ, ремонту ЗВТ, метрологічного обслуговування спеціальної КПА, зазначених у заявленій галузі уповноваження;

оцінювати границі похибки ЗВТ, що повіряються, спричинені зміною умов повірки;

виконувати роботи, необхідні для забезпечення нормального функціонування еталонів, ЗВТ і допоміжного повірочно-калібрувального обладнання, що застосовуються під час проведення метрологічних робіт;

проводити оцінку достатності співвідношення між розширеною невизначеністю еталонів, що застосовуються під час повірки ЗВТ, та встановленими границями допустимої похибки ЗВТ, що перевіряються;

правильно оформлювати результати проведення метрологічних робіт.

4. Вимоги щодо наявності матеріально-технічної бази:

заявник повинен мати виробничі приміщення та/або ПЛВТ, необхідні для виконання повірки та ремонту ЗВТ відповідно до заявленої галузі уповноваження, або мати договір на оренду зазначених приміщень;

виробничі приміщення заявника, у яких проводиться повірка або ремонт ЗВТ, за своїм оснащенням і станом повинні відповідати вимогам:

документів на методи та засоби повірки ЗВТ або ремонту ЗВТ відповідно до заявленої галузі уповноваження щодо умов виконання цих робіт (кліматичні умови, освітлення, звуко- і віброізоляція, параметри мереж живлення, наявність водопостачання, характеристики заземлення, рівень електромагнітних завад тощо);

охорони праці та санітарним нормам і правилам;

експлуатаційної документації на еталони, ЗВТ і допоміжне повірочно-калібрувальне обладнання, що використовуються в цих приміщеннях;

заявник повинен мати власну метрологічну техніку (еталони, ЗВТ та повірочно-калібрувальне обладнання тощо, необхідні для проведення метрологічних робіт у заявленій галузі уповноваження);

робочі місця з проведення метрологічних робіт у виробничих приміщеннях повинні бути паспортизовані. У паспортах робочих місць, вказуються призначення та склад робочого місця, нормативні документи на методи та засоби проведення метрологічних робіт, інструкція з техніки безпеки тощо. Паспорти робочих місць розробляються персоналом, відповідальним за виконання метрологічних робіт, та затверджуються начальником лабораторії;

еталони повинні бути калібровані з дотриманням міжкалібрувальних інтервалів. Простежуваність еталонів повинна бути документально підтверджена свідоцтвами (сертифікатами) калібрування;

метрологічні та технічні характеристики ЗВТ і допоміжного повірочно-калібрувального обладнання, необхідних для проведення метрологічних робіт у заявленій галузі уповноваження, повинні бути документально засвідчені;

документи, що підтверджують результати калібрування еталонів та засвідчують метрологічні та технічні характеристики ЗВТ і допоміжного повірочно-калібрувального обладнання, повинні зберігатися протягом усього періоду використання цих еталонів, ЗВТ та повірочно-калібрувального обладнання.

5. Вимоги щодо наявності фонду нормативних документів та технічної документації:

заявник повинен мати актуалізований фонд організаційних, нормативних та методичних документів у сфері метрології та метрологічної діяльності, необхідних для виконання метрологічних робіт у заявленій галузі уповноваження, що містить:

національні стандарти та інші нормативні документи у сфері метрології та метрологічної діяльності;

нормативно-правові акти з метрологічного забезпечення діяльності у сфері оборони;

документи на методи та засоби повірки ЗВТ, ремонту ЗВТ, метрологічного обслуговування спеціальної КПА;

експлуатаційні документи на еталони, ЗВТ і допоміжне повірочно-калібрувальне обладнання, що застосовуються під час виконання метрологічних робіт у заявленій галузі уповноваження.

6. Вимоги щодо наявності упровадженої системи якості виконання метрологічних робіт:

система якості виконання метрологічних робіт заявника повинна передбачати:

повноваження та ресурси персоналу, необхідні для виконання покладених на нього обов'язків, зокрема впровадження, підтримання та вдосконалення процедур, необхідних для проведення метрологічних робіт у заявленій галузі уповноваження;

постійний контроль за виконанням метрологічних робіт, а також внутрішніх періодичних перевірок;

реєстрацію та зберігання заявок на проведення відповідних метрологічних робіт та матеріалів за результатами її проведення;

упроваджену і задокументовану систему обліку претензій, що надійшли від замовників метрологічних робіт;

задокументовану систему обліку, зберігання та поводження із ЗВТ та спеціальною КПА, що подані на проведення метрологічних робіт;

перевірку дотримання міжкалібрувальних та міжповірочних інтервалів власних еталонів та ЗВТ, що застосовуються під час проведення метрологічних робіт;

нормування трудомісткості та визначення вартості метрологічних робіт;

перевірку правильності оформлення свідоцтв про повірку ЗВТ, довідок про непридатність ЗВТ і протоколів повірки або робочих записів, до яких уносяться результати проведення метрологічних робіт;

задокументовану систему обліку, зберігання та застосування повірочно-калібрувальних тавр та контроль за їх застосуванням.

7. Вимоги щодо забезпечення правильності оформлення та зберігання результатів проведення метрологічних робіт:

заявник повинен забезпечувати оформлення результатів проведення метрологічних робіт у заявленій галузі уповноваження відповідно установлених порядків;

заявник повинен накопичувати та зберігати протягом трьох років копії виданих ним свідоцтв про перевірку та довідок про непридатність ЗВТ.

5. Права та обов'язки уповноважених лабораторій

1. Уповноважені лабораторії мають право виконувати метрологічні роботи відповідно до галузі уповноваження та несуть відповідальність за якість їх виконання.

2. Уповноважені лабораторії зобов'язані:

додержуватися критеріїв, відповідно до яких вони були уповноважені; посилатися на уповноваження тільки стосовно тих робіт, на проведення яких їх уповноважено;

негайно інформувати відповідну РМВЧ та головного метролога Збройних Сил України про будь-які обставини, що заважають виконанню робіт у галузі уповноваження, та про зміни, що впливають на відповідність лабораторій критеріям уповноваження;

проводити усі види робіт з дотриманням вимог нормативно-правових актів, керівних документів у сфері охорони державної таємниці, а також захисту іншої інформації з обмеженим доступом, що є власністю держави;

не використовувати права і не виконувати метрологічні роботи у разі закінчення терміну дії, анулювання або тимчасового вилучення свідоцтва про уповноваження.

6. Перевірка дотримання критеріїв уповноваження

1. Перевірка дотримання критеріїв уповноваження лабораторіями проводиться з метою контролю за забезпеченням єдності вимірювань на об'єктах вимірювання військового призначення.

2. Перевірку дотримання критеріїв уповноваження здійснюють комісії (посадові особи):

Центрального управління (стосовно всіх лабораторій, які уповноважені відповідно до цієї Інструкції);

РМВЧ (стосовно лабораторій, у яких РМВЧ проводили перевірку відповідності критеріям уповноваження);

служб метрології та стандартизації командувань видів Збройних Сил України, спеціальних родів військ (сил), оперативних та повітряних

командувань, військових частин та установ (стосовно підпорядкованих їм лабораторій).

3. Під час проведення перевірки перевіряється відповідність лабораторій критеріям уповноваження, додержання встановлених вимог, норм та правил під час проведення ними метрологічних робіт.

4. За результатами роботи комісії (посадової особи) складається акт перевірки дотримання критеріїв уповноваження у довільній формі. Акт затверджується керівником, за дорученням (рішенням) якого проводилася перевірка.

5. За наявності виявлених порушень під час проведення метрологічних робіт у галузі уповноваження, які суттєво не впливають на якість їх виконання але можуть бути усунені у строк до 30 діб, свідоцтва про уповноваження та повірочно-калібрувальні тавра підлягають тимчасовому вилученню.

Факт та конкретні причини вилучення свідоцтва про уповноваження і повірочно-калібрувальних тавр вказуються в акті перевірки.

6. Право тимчасового вилучення свідоцтва про уповноваження і повірочно-калібрувальних тавр надається:

голови комісії (посадовій особі) у період проведення перевірки дотримання критеріїв уповноваження;

командирам РМВЧ стосовно лабораторій, перевірку відповідності критеріям уповноваження яких вони проводили;

начальникам служб метрології та стандартизації командувань видів Збройних Сил України, спеціальних родів військ (сил), оперативних та повітряних командувань, військових частин та установ стосовно підпорядкованих їм лабораторій.

7. Тимчасово вилучені свідоцтва про уповноваження і повірочно-калібрувальні тавра направляються до відповідної РМВЧ.

8. Командир РМВЧ про факт тимчасового вилучення свідоцтва про уповноваження і повірочно-калібрувальних тавр, із зазначенням конкретних причин вилучення та строків усунення виявлених недоліків, доповідає головному метрологу Збройних Сил України.

9. Повернення свідоцтва про уповноваження і повірочно-калібрувальних тавр здійснюється за результатами проведення повторної перевірки відповідності критеріям уповноваження лабораторії, у якій було тимчасово вилучено свідоцтво про уповноваження, затвердження акта перевірки відповідності з позитивним висновком та сповіщення про це головного метролога Збройних Сил України шляхом подання на його адресу одного примірника акта.

10. За результатами перевірки дотримання критеріїв уповноваження Центральне управління здійснює моніторинг відповідності уповноважених лабораторій критеріям, яким вони повинні відповідати, і якщо вони не виконують свої обов'язки, готує пропозиції головному метрологу Збройних Сил України щодо анулювання їх свідоцтв про уповноваження.

Також пропозиції головному метрологу Збройних Сил України щодо анулювання свідоцтва про уповноваження і вилучення повірочно-калібрувальних тавр із зазначенням конкретних причин можуть надаватися командирами РМВЧ та головами комісій з перевірки дотримання критеріїв уповноваження лабораторіями.

11. Анулювання свідоцтва про уповноваження і вилучення повірочно-калібрувальних тавр здійснюються з таких підстав:

невиконання лабораторією зобов'язань щодо додержання критеріїв, відповідно до яких вони були уповноважені;

виявлення грубих порушень під час проведення метрологічних робіт, які виключають достовірність результатів вимірювань;

закінчення терміну дії свідоцтва про уповноваження;

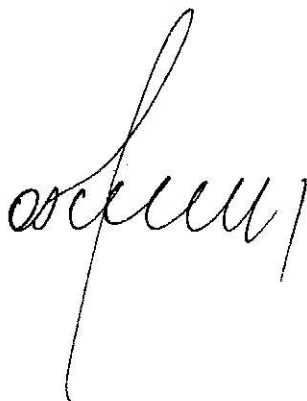
припинення діяльності лабораторії у зв'язку з організаційними заходами.

12. Головний метролог Збройних Сил України приймає рішення щодо анулювання свідоцтва про уповноваження лабораторії, яке доводиться до лабораторії та відповідної РМВЧ.

13. Анульовані свідоцтва про уповноваження та вилучені повірочно-калібрувальні тавра направляються до Центрального управління.

14. Лабораторії, у яких анульовано свідоцтво про уповноваження, після усунення порушень можуть бути уповноважені позачергово відповідно до вимог глави 3 Інструкції.

Перший заступник
начальника Генерального штабу
Збройних Сил України
генерал-лейтенант

С. КОРНІЙЧУК

Додаток 1

до Інструкції про уповноваження
військових метрологічних лабораторій у
системі Міністерства оборони України
(глава 1 пункт 7)

ТЕРИТОРІАЛЬНИЙ РОЗПОДІЛ
по регіонах метрологічного забезпечення за РМВЧ

№ з/п	Регіон метрологічного забезпечення	
	Військові частини та установи, що обслуговуються	РМВЧ, що здійснюють метрологічне забезпечення (обслуговування)
1	2	3
1	Східний регіон	
	Військові частини (установи), дислоковані на території Сумської, Харківської, Луганської, Донецької, Запорізької, Дніпропетровської, Полтавської областей	Військова частина А0785 Україна, 61098, місто Харків, вулиця Полтавський шлях, будинок 195, телефон/факс (057) 376-60-63
2	Північний регіон	
	Військові частини (установи), дислоковані на території Чернігівської, Черкаської, Кіровоградської, Вінницької, Житомирської, Київської областей та міста Київ	Військова частина А4533 Україна, 09104, місто Біла Церква, Київська область, вулиця Гайок, будинок 188, телефон/факс (0456) 33-46-54
3	Західний регіон	
	Військові частини (установи), дислоковані на території Волинської, Рівненської, Хмельницької, Чернівецької, Тернопільської, Закарпатської, Івано-Франківської, Львівської областей	Військова частина А1124 Україна, 79059, місто Львів, вулиця Творча, будинок 11, телефон (032) 252-69-00, факс (032) 252-18-33
4	Південний регіон	
	Військові частини (установи), дислоковані на території Одеської, Миколаївської, Херсонської областей, Автономної Республіки Крим та міста Севастополь	Військова частина А3386 Україна, 54025, місто Миколаїв, проспект Героїв Сталінграда, будинок 70, телефон (067) 734-21-89

Додаток 2

до Інструкції про уповноваження
військових метрологічних лабораторій у
системі Міністерства оборони України
(глава 3 пункт 2)

Форма

Гриф обмеження доступу

Начальнику Центрального управління
метрології і стандартизації – головному
метрологу Збройних Сил України
місто Київ

ЗАЯВКА НА УПОВНОВАЖЕННЯ

Пропшу організувати проведення уповноваження _____

(назва заявника, телефон)

на проведення _____

(перелік метрологічних робіт)

відповідно до заявленої галузі уповноваження, наведеної у додатку до цієї
заявки.

Заявник зобов'язується прийняти комісію з перевірки відповідності
лабораторії критеріям уповноваження, забезпечити їй умови роботи, що
включають допуск у лабораторію, надання необхідної інформації,
розмножувальні та друкарські послуги тощо.

Напі банківські реквізити _____

Додаток 1. Положення про лабораторію.

Додаток 2. Паспорт лабораторії.

Додаток 3. Настанова з якості.

Додаток 4. Проект Галузі уповноваження.

(посада керівника)

(військове звання, підпис, ініціал, прізвище)

М.П.

Начальник фінансово-економічного підрозділу

(головний бухгалтер) _____

(військове звання, підпис, ініціал, прізвище)

Додаток 3

до Інструкції про уповноваження
військових метрологічних лабораторій у
системі Міністерства оборони України
(глава 3 пункт 2 підпункт 2.2)

Форма

Гриф обмеження доступу

ЗАТВЕРДЖУЮ

Командир військової частини

(вищий керівник за підпорядкованістю)

(військове звання, підпис, ініціал, прізвище)

“ ” 20__ року

ПАСПОРТ ЛАБОРАТОРІЇ

(назва лабораторії)

I. Загальні відомості

- 1.1. Назва лабораторії.
- 1.2. Поштова адреса лабораторії та її відвантажувальні реквізити.
- 1.3. Номери телефонів, факсу та інших видів зв'язку.
- 1.4. Військове звання, прізвище, ім'я та по батькові начальника лабораторії, його телефон.
- 1.5. Розрахунковий рахунок та реквізити банку*.
- 1.6. Дата, реєстраційний номер та термін дії свідоцтва про уповноваження (для раніше уповноваженої лабораторії).

* Якщо лабораторія є структурним підрозділом військової частини (установи), то вказують реквізити банку та розрахунковий рахунок військової частини (установи).

II. Відомості про наявність виробничих приміщень

Метрологічні роботи	Назва підрозділу, який проводить (буде проводити) роботи	Кількість приміщень, загальна площа і площа кожного приміщення, м ²	Температура (°C) та вологість (%) у приміщеннях	Освітленість на робочих місцях, лк	Рівень			Наявність спеціального обладнання (вентиляція, кондиціонер, заземлення тощо)
					шуму, dBA	вмісту токсичних речовин у повітрі робочої зони, %; мг/м ³	електромагнітних завад, мкВ/м; мкВт/м ²	
1	2	3	4	5	6	7	8	9

Примітки:

- Окремо додається план розміщення приміщень.
- У графах 4–8 вказуються (через косу риску) нормовані та фактичні значення. Норма зазначається згідно з документами, що регламентують вимоги до проведення метрологічних робіт.

III. Відомості про фахівців, які проводять метрологічні роботи

Метрологічні роботи	Посада, прізвище, ім'я та по батькові	Рік народження	Освіта, фах, рік закінчення навчального закладу, науковий ступінь	Наявність документів на право проведення робіт, дата його видачі	Досвід проведення метрологічних робіт, роки	Відомості про покладення функцій проведення відповідних метрологічних робіт (номер і дата наказу)
1	2	3	4	5	6	7

IV. Відомості про ПЛВТ

Найменування ПЛВТ	Тип	Транс- портна база	Рік виготов- лення	Заводський номер	Технічний стан	При- мітка
1	2	3	4	5	6	7

V. Відомості про наявність організаційних, нормативних і методичних документів

Назва та позначення документів	Метрологічні роботи, під час проведення яких застосовуються документи
1	2

VI. Відомості про наявність та стан робочих місць

Номер робочого місця	Назва робочого місця (узагальнене призначення)	Метрологічні роботи (вид вимірювань)	Найменування засобів вимірювальної техніки, спеціальної КПА
1	2	3	4

VII. Відомості про наявність еталонів

Наймену- вання та умовне позна- чення еталона	Основні метрологічні характеристики		Завод- ський номер	Серти- фікат каліб- рування (повірки), номер, дата видачі, ким виданий	Дата наступ- ного каліб- руван- ня (повір- ки)
	граничні значення невизначеності вимірювання (розряд, клас точності)	межі вимірювань			
1	2	3	4	5	6

Продовження додатка 3

VIII. Відомості про наявність та стан допоміжного повірочно-калібрувального обладнання

Найменування (тип) та умовне позначення обладнання	Заводський номер	Номер робочого місця, де застосовується обладнання	Основні характеристики	Номер і дата видачі свідоцтва про повірку (калібрування)	Дата наступної повірки (калібрування)
1	2	3	4	5	6

IX. Відомості про ЗВТ, що повіряються в лабораторії

Номер робочого місця	Найменування (тип) ЗВТ, що повіряються	Технічні характеристики ЗВТ		Нормативна документація на методи та засоби повірки (ГОСТ, ДСТУ тощо)		Еталони та допоміжне повірочно-калібрувальне обладнання, що застосовується під час проведення повірки	
		межі вимірювань	клас, розряд	назва	наявність	відповідно до нормативної документації	ті, що має лабораторія
1	2	3	4	5	6	7	8

X. Відомості про ЗВТ, що ремонтуються в лабораторії

Номер робочого місця	Найменування (тип) ЗВТ, що ремонтується	Основні метрологічні характеристики ЗВТ	Ремонтна документація	
			назва	наявність
1	2	3	4	5

XI. Відомості про метрологічне обслуговування спеціальної КПА

Найменування (тип) спеціальної КПА	Нормативна документація на методи та засоби метрологічного обслуговування	Метрологічна техніка, що застосовується під час проведення метрологічного обслуговування
1	2	3

Начальник _____
(назва лабораторії)

(військове звання, підпис, ініціал, прізвище)

Додаток 4

до Інструкції про уповноваження
військових метрологічних лабораторій у
системі Міністерства оборони України
(глава 3 пункт 2 підпункт 2.3)

Вимоги

щодо змісту та оформлення Настанови з якості

Настанова з якості повинна містити опис системи управління якістю, що діє у лабораторії, і охоплювати всі види діяльності лабораторії. Вимоги Настанови з якості повинні бути обов'язковими для діяльності лабораторії й доведені до відома всього персоналу лабораторії. У разі внесення змін у систему управління якістю повинна здійснюватися відповідна актуалізація Настанови з якості. Якщо інформація щодо лабораторії наведена в інших документах, у тому числі в документах, що надані для уповноваження, то в Настанові з якості повинні бути наведені посилання на ці документи.

Настанову з якості розробляє та підписує начальник лабораторії, затверджує вищий керівник за підпорядкованістю.

Розділи та підрозділи, рекомендовані до змісту Настанови з якості:

- “1. Призначення та сфера застосування”;
- “1.1. Призначення Настанови з якості”;
- “1.2. Управління Настановою з якості”;
- “2. Політика в сфері якості”;
- “2.1. Заява керівництва про політику в сфері якості”;
- “2.2. Політика лабораторії щодо якості”;
- “3. Загальні відомості про лабораторію”;
- “3.1. Вимоги до управління. Система управління”;
- “3.2. Документація системи управління якістю. Управління документацією чи керуванням”;
- “4. Персонал лабораторії”;
- “5. Вимірювальне обладнання, у тому числі ЗВТ та СЗ”;
- “5.1. Простежуваність вимірювання”;
- “5.2. Управління ЗВТ, що підлягає повірці (калібруванню)”;
- “6. Умови проведення метрологічних робіт”;
- “7. Процедури та методики проведення метрологічних робіт”;
- “7.1. Вибірання методів”;
- “7.2. Розроблення та оцінювання придатності методів”;
- “8. Контроль за якістю проведення метрологічних робіт”;
- “9. Коригувальні дії системи управління якістю”;
- “10. Оформлення матеріалів за результатами метрологічних робіт, зберігання цих матеріалів”;
- “11. Внутрішній аудит та оновлення”;
- “11.1 Внутрішній аудит”;
- “11.2. Аналізування та оновлення”.

Додатково до Настанови з якості додаються:
перелік документів системи якості;
лист реєстрації змін.

Під час розроблення та проведення експертизи Настанови з якості треба керуватись ДСТУ ISO/TR 10013:2003 “Настанови з розроблення документації системи управління якістю” та стандартів: ДСТУ ISO/IEC 17025 “Загальні вимоги до компетентності випробувальних та калібрувальних лабораторій”; ДСТУ ISO 9000 “Системи управління якістю. Основні положення та словник термінів”; ДСТУ ISO 9001 “Системи управління якістю. Вимоги”.

Додаток 5

до Інструкції про уповноваження
військових метрологічних лабораторій у
системі Міністерства оборони України
(глава 3 пункт 2 підпункт 2.4)

Форма

Проект

Галузь уповноваження _____

(назва лабораторії)

на проведення таких метрологічних робіт у сфері оборони у межах і з
похибкою, зазначених у таблиці:

№ з/п	Типи або групи засобів вимірювальної техніки, спеціальної КПА	Діапазон вимірювань	Розряд, клас точності, граничі допустимої похибки	При- мітка
1	2	3	4	5
I. Повірка ЗВТ, які не належать до сфери законодавчо регульованої метрології та перебувають в експлуатації				
1. _____ (ЗВТ за видами вимірювань)				
1				
2				
2. _____ (ЗВТ за видами вимірювань)				
3				
4				
3. _____ (ЗВТ за видами вимірювань)				
5				
6				
II. Ремонт ЗВТ				
1				
III. Метрологічне обслуговування спеціальної КПА				
1				

Примітка: Границі допустимої похибки ЗВТ наводяться в колонці 4 у
вигляді границь абсолютної похибки (Δ), границь відносної похибки (δ),
середнього квадратичного відхилення випадкової складової похибки (σ),
невиключеної складової систематичної похибки (θ).

Начальник _____

(назва лабораторії)

(військове звання, підпис, ініціал, прізвище)

“ _____ ” 20__ року

Додаток 6

до Інструкції про уповноваження
військових метрологічних лабораторій у
системі Міністерства оборони України
(глава 3 пункт 4 підпункт 4.2)

Форма

ЗАТВЕРДЖУЮ*

Командир військової частини _____
(номер частини)

(військове звання, підпис, ініціал, прізвище)
“ ____ ” _____ 20 ____ року

ПРОГРАМА ПЕРЕВІРКИ ВІДПОВІДНОСТІ

(назва лабораторії)

1. Підставою для проведення перевірки відповідності лабораторії
критеріям уповноваження є наказ (рішення) командира військової частини
_____ від “ ____ ” _____ 20 ____ року № _____
(номер частини)

2. Склад комісії з проведення перевірки:
голова комісії _____
(військове звання, ініціали, прізвище, посада)
члени комісії: _____
(військові звання, ініціали, прізвища, посади)

3. Термін проведення перевірки:
початок _____
закінчення _____

4. Об'єкт перевірки
Перевірці підлягає _____
(назва лабораторії, адреса тощо)

Документи для уповноваження подані за № _____ від “ ____ ” _____
20 ____ року.

* Програму перевірки відповідності затверджує командир відповідної
РМВЧ.

Заявлена галузь уповноваження _____
(опис Галузі уповноваження)

5. Оцінка відповідності лабораторії критеріям уповноваження щодо технічної компетентності

№ з/п	Заходи, що перевіряються	Терміни проведення перевірки	Відповідальний за проведення перевірки	Нормативний документ, на відповідність якому здійснюється перевірка	Оцінка відповідності	
					відповідає	не відповідає
1	2	3	4	5	6	7
1	Організація діяльності лабораторії					
2	Професійна підготовка особового складу					
3	Обладнання приміщень, організація та розміщення робочих місць, можливість створення необхідних кліматичних умов у приміщеннях					
4	Укомплектованість лабораторії нормативними документами					
5	Забезпечення техніки безпеки праці					
6	Функціонування системи управління якістю					
7	Укомплектованість лабораторії еталонами іншими ЗВТ, допоміжним обладнанням, ПЛВТ					

Продовження додатка 6

6. Оцінка результатів експериментальної перевірки якості проведення робіт

№ з/п	Метрологічні роботи, що перевіряються	Терміни проведення	Відповідальний за проведення перевірки	Нормативний документ, на відповідність якому здійснюється перевірка	Оцінка відповідності	
					відповідає	не відповідає
1	2	3	4	5	6	7
1	Повірка ЗВТ					
2	Ремонт ЗВТ					
3	Метрологічне обслуговування спеціальної КПА					

7. Узагальнення результатів та оформлення Акта перевірки відповідності лабораторії

Голова комісії _____
(військове звання, підпис, ініціали, прізвище)

“ ____ ” _____ 20 ____ року

Додаток 7

до Інструкції про уповноваження
військових метрологічних лабораторій у
системі Міністерства оборони України
(глава 3 пункт 4 підпункт 4.5)

Форма

ЗАТВЕРДЖУЮ*

Командир військової частини _____
(номер частини)

(військове звання, підпис, ініціал, прізвище)

М.П.

“ ____ ” _____ 20 ____ року

АКТ ПЕРЕВІРКИ ВІДПОВІДНОСТІ ЛАБОРАТОРІЇ
КРИТЕРІЯМ УПОВНОВАЖЕННЯ

1. В період з “ ____ ” _____ року по “ ____ ” _____ року комісія у
складі:

голови комісії

(військове звання, ініціали, прізвище, посада)

і членів комісії:

(військові звання, ініціали, прізвища, посади)

на підставі

(дата, номер наказу)

провела перевірку відповідності критеріям уповноваження _____

(назва лабораторії, номер військової частини **)

* Акт перевірки відповідності лабораторії затверджує командир
відповідної РМВЧ.

** Якщо лабораторія входить до складу військової частини як
структурний підрозділ.

на проведення метрологічних робіт у сфері оборони відповідно до заявленої галузі уповноваження

_____ (галузь уповноваження)

2. Перевірка проводилась відповідно до програми, затвердженої

_____, (посада, дата затвердження)

яка додається до цього Акта.

3. За результатами перевірки комісія встановила:

_____ (відповідність наданої інформації фактичному стану, результати оцінки

_____ відповідності критеріям уповноваження),

_____ результати експериментальної перевірки якості робіт)

4. Зауваження та рекомендації:

5. Висновки:

_____ (висновки комісії про відповідність (не відповідність) лабораторії

_____ критеріям уповноваження)

Голова комісії

_____ (військове звання, підпис, ініціали, прізвище)

Члени комісії:

_____ (військове звання, підпис, ініціали, прізвище)

Додаток 8

до Інструкції про уповноваження
військових метрологічних лабораторій у
системі Міністерства оборони України
(глава 3 пункт 5)

Форма

Державний Герб України

МІНІСТЕРСТВО ОБОРОНИ УКРАЇНИ
ЦЕНТРАЛЬНЕ УПРАВЛІННЯ МЕТРОЛОГІЇ І СТАНДАРТИЗАЦІЇ
ЗБРОЙНИХ СИЛ УКРАЇНИ ОЗБРОЄННЯ ЗБРОЙНИХ СИЛ УКРАЇНИ

СВІДОЦТВО ПРО УПОВНОВАЖЕННЯ

Реєстраційний № _____

Дата реєстрації “ ____ ” _____ 20 ____ року

Дійсне до “ ____ ” _____ 20 ____ року

Свідоцтво видане _____
(назва лабораторії, адреса тощо)

і засвідчує, що лабораторія відповідає критеріям уповноваження на
проведення таких метрологічних робіт у сфері оборони:

(перелік метрологічних робіт)

Галузь уповноваження наведена в додатку до цього Свідоцтва і є його
невід’ємною частиною.

Начальник Центрального управління метрології і стандартизації –
головний метролог Збройних Сил України

(військове звання, підпис, ініціал, прізвище)

М.П.

Додаток 9

до Інструкції про уповноваження
військових метрологічних лабораторій у
системі Міністерства оборони України
(глава 3 пункт 5)

Форма

Аркуш _____ аркушів _____

Додаток № _____

до Свідоцтва про уповноваження № _____

Дата оформлення “ _____ ” _____ 20____ року

Галузь уповноваження _____
(назва лабораторії)

на проведення таких метрологічних робіт у сфері оборони у межах і з
похибкою, зазначених у таблиці:

№ з/п	Типи або групи засобів вимірювальної техніки, спеціальної КПА	Діапазон вимірювань	Розряд, клас точності, границі допустимої похибки	При- мітка
1	2	3	4	5
I. Повірка ЗВТ, які не належать до сфери законодавчо регульованої метрології та перебувають в експлуатації				
1. _____ (ЗВТ за видами вимірювань)				
1				
2				
2. _____ (ЗВТ за видами вимірювань)				
3				
4				
3. _____ (ЗВТ за видами вимірювань)				
5				
6				
II. Ремонт ЗВТ				
1				
2				
III. Метрологічне обслуговування спеціальної КПА				
1				
2				

Начальник Центрального управління метрології і стандартизації –
головний метролог Збройних Сил України

(військове звання, підпис, ініціал, прізвище)

М.П.